

میلعا وه

زا ص ح ف ب و ج و ر د ی نیئان م و ح ر م ن ابید
م ا ع ه ب ل م ع ز ا ل ب ق ص ص خ م

و م ا ع ب ا ب - ه ق ف ل و ص ا ج ر ا خ س و ر د ه ل س ل س
م ت ف ه و د ا ت ف ه ه ل ج - ص ا خ

داتسا

ی نار ه ط ی نیس د ن س ح م د م ح م د ی س د ج ا د الل ه ت ی ا
ه ر س الل ه س د ق

میجرلاناطیشلانم للهابدو عاً

میجرلانمحرلانالله مسب

صصخمزا ص حذف وجودی نیئانم و حرم
دوشیم ابیرقت¹، دندراد ی ناید ماع به لمع زالبق
ناید هک متفگنم. تسافارطلاعماج هک تفگ
افتکانا هراشا فرصدهب و مینکضرعار ناشیا
هچ و میظفلوصا بابد هچ ی لکروطه ب. مینکن
مینادب دیاباملوا هلهو رد، هیلعلوصا بابد
هب و تساجکردلوصا نیا فقوم و نطوم هک
لوصا نیا نایرج ی ارب کردم رگید ترابع
تسیچ.

میظفلوصا و هیلعلوصا رد کردم

زاتساترابع ای هیلعلوصا رد نآ کردم
تساترابع ای و تسانایبلاب باقع حبق هک لقع
و عفر شیدد و تساباحصتسا هلداهک عرشزا
اهنیا هب صصا صتخا هک رگید هیرش هلدازای ضعب
لائما و تراهط و ل دلید، هحابا هلدالثم درادن
مه میظفلوصا رد کردم روطنیمه. کاند
رد علاقه یانبد و هیئلاؤه ریس زاتساترابع
و قلاطلااقلصا، مومعلاقلصا هب کسمت
کذللائما و روھظلاقلصا

لوصا ی ارجا رد ص حذف وجودی کلام هیلعل

دشابلقع، لصا کردم رگا - فلان

، هیلعلوصا رد هک تسا نیا رد قرف

¹ 539 ص، 2 ج، لوصلاً دنأوف

هـ و ت سا ل یلد و لوصا نیا تیجد زا تبحص
 اما ت سا تیجد یاضتقا رد ثحب رگید ترابع
 غارف زا دعبدن آ تیجد رد ثحب هیظفلوصا رد
 هکلب ؛تسین هیئاضتقا تیجد ،ت سا ءاضتقا زا
 لاوم دارم رب تلاد ناونعبدن آ ایلاد تیجد
 مدعو عنام دوجو زا هیظفلوصا رد ام و ت سا
 مینکیم تبحص ءاضتقا نیا یارب عنام دوجو
 زا ت سا ترابع هیلمعلوصا رد کلام نوچ
 فرظ رد ار لوصا نایرج ءلاقعو ءلاقعیانب
 لقع و ،ناییلاب باقع حبق ،دندادی م نایب مدعو
 نایب تروصد رد حبق نیا مکنیا هـ ت سا لقتسم
 نایب هـ لوصو یارب دیاب دبع و دوشی م عفرم
 رد دناوتی مذ و دسربن آ هـ ات دنک دهج و صحف
 نیا مکنیا فرص هـ :دیوگب و دنیشنبدوخ یاج
 ناییلاب باقع حبق نیاربانب ؛ت سا هدشن غلابا نایب
 .ت سا مَّكْحُم اجنیا رد

زا صحف بوجو هیلمعلوصا رد اذهی لءءانب
 یاضتقم هـ لیلد زا صحف بوجو و همزلم ءلدا
 .ت سا لقع ءدعا قبط نیا و ت سا لقع

دشاب عرش ،لصا کردم رگا - ب

نیا تیجد یارب کردم رگا مکنیا اما و
 ثیدد زا ت سا ترابع هـ مینادب عرش ار لوصا
ن یقیلا ض قنت لا ،باحصتسا لیلد ،عفر
 لاثما و تراهط ءدعا ،ل د ءدعا¹ ،«**کشاب**
 نیا زا مادکچیه رد هـ لوقیدن آ ل ناقل ل عا ؛کاذ
 ،دنتسه ق لطم آهنیا هکلب درادن دوجو ی دُیقت ،هـ لدا
 رَدَص وَا نْ یب دِجُو ءاوسد **کشاب ن یقیلا ض قنت لا**

¹ 421 ص 1، ج ،ماکدلاً بینهت

شیددیاضتقم . لا مأفلاخی اء عراشلا نم ناید
 رد نوملعی لا ام و نایسن و اطخ زا عفر ، عفر
 فرظ رد هفیلکت هحابا و تسا مدء فرظ
 نیا ، لا مأناید دجو ، لا مأناید رصء اوسد کشد
 ، لء دعاق روطنیمه و تسا قلاطا یاضتقم
هنا ملعی تء لاد کء عی شلء هک دینک ضر ف
 زا ی لیلد اجنیا رد هکنیا هبء اوسد لامد ، **هنیعبء مارح**
 هدیسن عراشلا زا ی لیلد هکنیا ای دشاب هدیسن عراش
 و قلاطا هب مکد اجنیا رد میناوتی من هرابود . دشاب
 هکنیا تهجبه ؛ مینک لیلد زا صحف بوجو مدء
 - اجنیا رد عراش ملاک هک دشاب نیا رب رارق رگا
 می دردهب اهاجی لیخ رد هک تسا ی بلطم نیا
 میناوتی ؛ تسین اجنیا هب ص تخم طقف و دروخ
 مه ررض لا دعاق دروم رد ار بلطم نیمه
 رد - کذلک ائما و مییوگب مه جرد رد ، مییوگب
 لثم فیلکت هعفار اءدا تیمومء و قلاطا دروم
 فیلکت هتبتهم هکنیا ای ؛ لء ، تءارب ، هحابا دعاق
 ناونعب هک ی اءدا لابق رد باحصتسا لثم
 رارق رگا ، دنتسه نآ اب ی فانم ، دیقم ای ص صخم
 همز لا ، دشاب قلاطا رب عراش رظن هک دشاب نیا رب
 ققت مدء شاهمز لا و تسا تعیرش مده شا
 ناید عراش فرظ زا دروم نآ رد هک ی دروم
 هب دهاوخب فلکم رگا لاثمبابنم ، دشاب هدیسن
 ام عفر قلاطا هب ، دنک لمء دعاق نیا قلاطا
 هکنیا زال بقی دروم ره رد ، دنک لمء نوملعی لا
 ، دنک لصاد نئیء دروم نآ مکد زا و دنک ل اوسد
 هب و دنک لمء دعاق نیا قلاطا هب دناوتی م
 تءارب و می مکد عفر نوملعی لا ام عفر قاصم
 تابثا ش دوخی ارب اجنیا رد ار هیفیلکت و همکد

مکنیا زالبق دسری م هک ی اهلئسم ره هب . دنک
 هءعاق ، لء هءعاق یاضتقم هب ، دنکن ایب زالص حفت
 ی لکروط هب لاصا و دنکل مع فر تیدد و تئار ب
 قلاطا هب مکنیا رب دنکی م تیافک ی ماء کی طقف
 درانگبرانک ار تعیر شلک و دنکل مع هءعاق نیا
 ی لقاء ره رگا ی نعید ؛ م کسم و ذ هب ی ضری لا اذهو
 م رکا ربمغیب تعیر ش هب هک ی تقو ی لامجا ماء اب
 دهعتم ، دوشی م دهعتم ملس و هلا و هیلع الله ی لصد
 ، دوب دهاوخ م ه و عورف و لوصا و مزاول هب
 هسفنءحی ف لاصا مکنیا رب دنکی م تیافک نیمه
 روطنیا ، دنکن دقنم ش دوخ ی ارب ار ی قلاطا
 : دییوگب باوج ماقم رد اجنیا رد امش هک تسیند
 لمع و تیدد نیا هب لمع مکنیا رب تسا عامجا
 ن ایب زالص حف زار غار فلا دعب هیلقع لوصا نیا هب
 .تسا

هک ی صخش نآ دینک ضرف !؟ تسیچ عامجا
 عامجا زالهک و ،تسا ی ماء و ل هاج کی ن لآ
 لابند هب ن لآ هک ی فلکم . دوشی مذ هجوتم ی زیچ
 عامجا هک دمهی مذ ، ددرگی م دراوم زان ایب
 هیلمع لوصا نیا هب لمع امش لاثم مکنیا ات تسیچ
 ی نعید ؛ دینادب عامجا کلام هب ن ایب رب عرفتم ار
 هب ن اوتی مذ مکنیا رب تسا عامجا اجنیا رد نوچ
 ، ن ایب زالص حف دعب رگم درک لمع هیلمع لوصا
 م رَحْم ، نیا هب لمع ن ایب زالص حف لبق نیاربانب
 ، دمهی مذ ار اهفر د نیا فلکم لاصا . دوشی م
 ی فشک عامجا ایآ !؟ تسیچ عامجا هک دمهی مذ
 ی لعد !؟ تسا ی لیصحت عامجا ، عامجا ایآ !؟ تسا
 نیا هجوتم !؟ تسا موصع لوق زافشاک !؟ تسا
 لبق و عامجا هب عوجر زالبق . دوشی مذ اهفر د

ءاعو رد فالکم دوخ، لئاسم نیا به عو جر زا
 لمء دنادی م مَرَّحُم و در مشی م حبیقش دوخ ن هذ
 در اد هکی لامجا مدع دوجو ابار هیلمد لوصا به
 ،ت ادیقم یرسکی زاتسا ترابع عرشد هکنیا رب
 یرسکی ،عورف یرسکی ،ماکح یرسکی
 ،دنادی م دهعتم تعیرش ربار بردار دوخ و لوصا
 نیا ی نعید .دنک لمء اهنیا به هکنیا رب دنادی م مز تلم
 ی فلکم ره لاصا ،تسا یرطف و ی لقع هئسم کی
 - هیلمد لوصا به اترطفش دوخ ن هذ ءاعو رد
 عامجا هئسم .دنکی مذ لمء - ن ایب زاص حفزال بق
 و ءاتفا ماقم به طوبرم کاندل اثما و عامجا مدع و
 هک تسین ی لئاسم ،تسا کاندل اثما و داهتجا ماقم
 .دشاب مهلائما و ی ماء و نیفلکم به طوبرم

تسد به ار تا قلاطانیا امش رگال اثمب اینم
 لمء لاصا ،هعبط و ی اذ و لش دوخ ،دیهدب فالکم
 ی تقو هک دمهی م ردقنیا ،هلب .دنکی مذ ماء نیا به
 وازا هک دوبذی ملاء ،دوبذ و اتسد رد ی ناید هک
 ،دناسر ب ناید به ار دوخ تسناوتی مذ ،دنک ل اوسد
 ماکح زاش تسد هک دوبذی تعقوم و فرظ رد
 تسد رد هکی ثیداحا نیا یاضقتم به ،دوبذ هاتوک
عی شد لک» ای¹ **«ن و ملعی لا ام عفر»** :دیوگب ،دراد
 لاثما و ² **«هنیعب م ارد هئا ملعتی تد ل لاد کاد**
و س ایلا دعب ،ن ایب مدع ماقم رد فالکم .کاذ
 هئسم نیا ،دنکی م لمء اهنیا به ن ایبلا ن ع زجلا

1 اللهدبعی بآ ن ع اللهدبع نید زید ن ع: «417 ص 2، ج ،ل اصخلا
 ی تمأ ن ع عفر» :هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر لاق :لاق م لاسلا هیلع
 لا ام و ن و ملعی لا ام و هیلع اوهرکا ام و ن ایسنلا و ا طخلا :هعست
 هسوسولا ی فر کفتلا و قریطلا و دسحا و هیلا اورطضا ام و ن وقیطی
 .» «فشب قطنی م ام ق لخلا ی ف

2 هیلع اللهدبعی بآ ن ع تقدص نید د عسم ن ع: «313 ص 5، ج ،ی فالکلا
 م ارد هئا ملعتی تد ل لاد کاد وه عی شد لک» :لوقی هتعمسد لاق م لاسلا
 .» «... هنیعب

نیا ن دروآ ی نعی در ادن ی راک عامجا به لاصا
ی لوصا ه لئسم کی ن اونعه به ماقم نیا رد ه لئسم
نیا نوچ تسا طلاغ لاصا ، ماکدا طابنتسا ی ار به
رد ، تسا هدش حرطم فلکم لمع ماقم رد ه لئسم
ماکدا طابنتسا و داهتجا ماقم رد و اوتف ماقم
تسا هدش حرطم

به ل مع ی ار به کلام ی لکروط به نیاربان به
حقیقت و لقع حقیقت زا تسا ترابع هیل مع لوصا
هفاضا مه ار هیل لاقع ه ریس ل ا د - ن ادجو و ترطف
ام شپ مه دوندیا دص هک نوچ ، در ادن بیع مینک
دبع هکنیا ربه - تسا دعب هبترم رد مه ن آ ، تسا
ی تاصصخم اعطق لاوم هک دناد به کی یاج رد
ه دروآ اجنیا رد ی فازل ئاسم کی اعطق ، تسا ه دروآ
و تسا ه دروآ اجنیا رد ار ی ماکدا اعطق ، تسا
دوخ دهاوخب ه نار سدوخ ، اهنا به هجوت ن ود به دبع
هکی راک ره و دراد هگذرود لاوم سر تسد زا ار
ناید مدع ه ناه به دعب و دهد ماچنا دهاوخی م شلد
دبع نیا علاقه لاصا ، دنک جاجتدا لاوم ل باقم رد
هناوید و ا لاصا هک دنیوگی م و دنکی م تمزم ار
ت عاطا به مز تلم و ترگا [هک دنیوگی م و ا به] . تسا
ضرع مرد مه ار تدوخ دیاب سپ ، ی تسه لاوم زا
نیا ، ی هد رارق لاوم هیلوصا و ه ی عورف ماکدا
ام هکنیا ربه افاضم . ی نیشن برانک هک دشابن روط
رد ه لاء اشام ی ل ا ، میراد عرش رد لیلد ه مهنیا
ی م نیا زا تیافک هک کاندل اثما و ماکدا به ذخا
ل بقه ار هیل مع لوصا به ل مع اجنیا رد ام هک دنک
لوصا به طوبرم نیا . مینادن زیاج ص حف زا
هیل مع

لوصا ی ار جا رد ص حف بوجو کلام

هيفظلا

اما براي ملاك در جريان اصول لفظيه بنا بر فرمايش مرحوم نائيني بعضي ها ادله مختلفي را ذكر كرده اند كه ايشان دو دليل آن را ذكر مي كنند كه ديگر ما متعرض [غير از اين دو دليل] نمي شويم، فقط همين دو مورد را [ذكر مي كنيم].

ن ايد رد عراشه ي گزيو هب فالكم مدع - فالدا بلاطم

ي ملكتم ، ملكتم هكنيا هب تسا فالكم مدع ي كي رد دنكي مءاكتا بلاطم غلابا و ن ايد رد هك تسا زان ايد ز ادعبءلحر مرد هكي لصفنم تا صصخم نم . مينكي مدهاشم ار ن آام و دوشي مرداصد و ماء كي ، ماما كي نامز رد هك مينبيي م لاثم باب لادم ، دياي م رگيد ماما نامز رد ش صاخو دياي م تيفيكنيا و دش ضرء لابقن آي گنوگچ و هوحذ اجزاء رد هك دوشي م ضرء م هتار و هظ باب رد ن ايد رءاءت لاؤو تسا ه دود ي صصخم كي اعطق هب مينادب ام هكي تقو ، دياي م مز لا ءجاد تقونء هيلء ماما لاثم باب نم ايتسا هدمآ تيفيكنيا هتفگ ار ماء ، سرد س لجم نيا رد زورما ماسلا س لجم رد ادرف ، تسا هتفگ ار ق لطم ايتسا و تسا هدرک ي لاؤسد ي رگيد صخش ، رگيد و دناهدرك ركذ ار ش صصخم ايتيقم ترصد نيا زان مينك هعجارم تنسد و باتك هب ام هكي تقو اذء ؛ دوشي م لصاد ام ي ار ب اللهءاشامي لا در اوم رد ي ليلد ام ي ار ب رگيد ، هيضق نيا هب هجوت اب صصخم زا ص ح ف زا ل بق هيفظ لوصا ي ار جا شور و نديد رد ام مدع نيا . دنامي مذ ي قاب ديقم ايت هائسم كي نيا . بتسان ايد ماقم رد ملكتم

ی لامجا مدع - ب

مدع ام هک ی تقو .تسا ی لامجا مدع مود هئئسم
دناوتی م ام ی لامجا مدع نیا ،میشاب هتشاد ی لامجا
عطق ی لکروطه ،دشاب هتشاد هرچود و هجو و د
ی تادیقم و تاصصخم تعیرشرد هکنیا رب میراد
ای دنشاب باتکرد هکنیا زامعا لاماد ،دنراد دوجو
تادیقم کی ،دشاب باتکزا چراخرد لاثمب اینم
و تاقلطا رد عراشد فرط زای تاصصخم و
هجو تاب ،دناهدما تامومع و تاقلطم و تاروهظ
مدع نیا رگید ،میراد ام هک ی لامجا مدع نیا هب
لمع زاصح ف بوجو ی ارب تسا زجثم ی لامجا
ای صاخ هب و لیلد هب ام هکنیا زال بقرهاوظ هب
مدع کی نیا ،مینک ادیپ رفظ ش دوخ دیقم هب
ی لامجا

نیا ،تسا ریبکی ی لامجا مدع ،ی لامجا مدع نآ
اجنیا رد هک تسا ریغص ی لامجا مدع ،ی لامجا مدع
رد هک ار هچنآ هب تسا هتفرگ قلعتی لامجا مدع
تسه ام تسد رد اهنیا و باتکرد ای هعبراب تک
رد منادی من لاماد ،مدید اج کی رد هک مراد دای هب -
مدید ق باس تقو ی لیخ ،دوب میشاد مادک ،دوب اجک
نآ هب ن اتاعلاطم رد تقو کی رگا امش لاماد
هک ی تقو دنوخاً موحرم هک ،تسا بوخ دیدیسر
هب لمع زال بق دیقم ای صصخم زاصح ف ثحب
اذه اننامز رد هک دوب هدمرف ،درکی م ار ماء
زیاج ماء هبل مع لئاسولا کردتسم هعلاطم نودب
لیلد مدع دوجو هب ناسنا ی ارب ن انیمطا و تسین
بتکرد عبتتو هعلاطم فرصد هب صصخم مدع و
ار کردتسم امتد هکنیا رگم ،دوشی من ادیپ هعبر
مهن آرد و دنک هاگن مهن آ هب و دنک هعلاطم م

ل قن ار ی بلطم نینچ ی در جور ب ی اقا ز ا : ذیملت
دنکی م

م و حرم زان م ار نیا !؟ ی در جور ب ی اقا : داتسا
ع قوم نام هتسه م دای . م دید هیافک بحاص ، دنو خا
زا ی ضعب رد ن م میدناوخی م هیافک ام هک اه
تسا هدوب نیا هک م دید ی شاو د

!؟ تسا هدوب دنو خا نامز کردتسم : ذیملت

ن آ رد ی رون ی جاد ، هلب کردتسم : داتسا
تسا هدوب نامز

رد ن اشیا هک هدوب رو هشم ردقن یا ی نعید : ذیملت
!؟ تسا هدرک هیکت باتک ن آ هب نامز ن آ

ی جاد ، تسا هدوب کردتسم ، هلب ، هلب : داتسا
هرودم ه ی نعید ، تسا شپیت قو ی لیخ ی ارب ی رون
تسا هدوب دنو خا اب

ی ارب دراد ناکما هدوب م ه ی شاو د رگا : ذیملت
هز هیشاد هک ی سک لاثم ، دشابند هیافک بحاص
دشاب هتفگ

هدرک ل قن دنو خا لوق ز ا ار نیا ، ریخنه : داتسا
تسین م دای میوگی م هک تسا نیمه ی ارب ، تسا
دنو خا م و حرم رظن ت سا م نهذ رد هک ی روطنیا
اهنیا و هعبر ا بتک هب معجار م فرص هک دوب نیا
مدع ز ا ن انیمطا ی ارب هکلب دنکی مند تیافک
هعلاطم م ه ار کردتسم دیاب ، دایقم ای ص صخم
درک

ی لامجا مدع نیا رد هک دینک ضر ف رگا اما
رد هکنیا رب میراد نیقی ام . . . اجنیا رد ام ریغص

1 بحاصی ناسار خلا هیلا انخیش ت عمسد قلف : 110 ص ، 2 ج ، تعیر ذلا
... هیافکلا

ی تیاور ،عبراب تکن یا زاریغو و عبراب تکن یا
و تا قلم ص صخم و دیم دناوتی م هک دنتسه
نیا م هم رُخیش مو حرم نوچ ،دشاب تامومع
ألسم هزات ،تسا هروايند ار اهنیا و دراوم
هيضق نیا هب ی نیان مو حرم دوخ هک ی رگید
ردام هک هچناً لاصا هک تسا نیا دنکی م فارعا
،میراد مز لا دیم و ص صخم زا ص حفر اقم نیا
أعجارم فرص هب نانیما ن آ و تسا نانیما ن آ
هکنیا رگم دوشی من ادین اسنا ی اربل ئاسو نیا هب
ص یخشد دناوتب هک دشاب هتشاد هطاحا ردقن آن اسنا
دهد .

هرا برد لئاسو بحاص مو حرم هب لاکشا تیاور رد عیقت

تیاور رد لاصل لئاسو بحاص مو حرم نوچ
تیاور رد دینک صرف ؛تسا هدرک داجیا عیقت
کیدار ش لید ،تسا هدرک رکذ باب کیدار
تسا نکم هکی لاحرد تسا هدرک رکذ رگید باب
و تیاور رد ی ارب دشاب هنیرق تیاور نیا لید
اب مینک دامتعا و ات هاقف و تیمع رب میناوتی منام
ی ملاء و لضاف درم رُخیش مو حرم هکنیا دوجو
زا ؛تسه تبحص ی اج ترو ص ره رد ی لو دوب
اب طبر نو دب ار لید نیا لاثم بابنم ناشیا اجک
هکنیا لعل؟! تسا هدرک ادجو هداد ص یخشد رد
چی ه و دشاب هتشاد رد ص اب ی قیثو طابترالید نیا
ماقم و طابنتسا ماقم رد دناوتی من دهتم تقو
ءاکتا رگید دهتم داهتجا و طابنتسا رب داهتجا
.دنک هعجارم هادا هبش دوخ دیاب امتد ،دنک

فرص هب میناوتی م ایاً هیضق نیا هب هجوت اب
لائم بابنم - تسه ام تسد رد هعبراب تک هکنیا

هتشاد هجوت هكنيا نودب ميروآيم ار حاكذ باتك
 تساهما اجنيا رد هك تياور نيا هكنيا رب ميشاب
 ايص صخمليلد مدع زانانيمطا - دراد مه يليذ
 رگم ، دوشي منذ !؟ مينك اديپ اجنيا رد ار ديقم مدع
 ميشاب هدرک هظحلام ار تياور هم هكنيا

ي تد هك تساهما نيا ام ضرع هك تساهما اجنيا
 اهنتهني نعي ؛ دروخي منذ دردهب مه لئاسو باتك
 دياب ، تسين يفاك مه كر دتسم ، تسين يفاك لئاسو
 نوچ ، [دشاب هتشاد هطاحا] ليلد نآ مامت هب ناسنا
 دراد هراچ

بابنم هك تساهما شپنم دوخي ار باهراب
 لوا ماهديد و ماهدرک هعلاطم ار تياور لائم
 هعجارم هك دعب ، دناسري م ار هئسم نيا ، تياور
 نيا رگيد تياور نآ هك رگيد تياور كي هب مدرک
 ي تد ي نعي ، رگيد ليلد كي هفاضا هب دراد ار ردص
 هب تساهما هدرک لقد ار تياور نيا ي رگيد ي وار
 نيا ردص رگيد ليلد نآ هك رگيد ليلد كي هفاضا
 ي مر ب اوتف ي لکروط هب لاصا ، دنکي م ريسفت ار
 ي منذ ناسنا اذل ؛ دوشي م ضوع م کد لاصا ، ددرگ
 ي روف ي باب كي نديد فرص هب اجنيا رد دناوت
 دناوتي منذ دهتجم : دنيوگي م هك تساهما اجنيا . دهد اوتف
 دنک افتکا باب كي هب افرص ش دوخ داهتجا رد

**هرابرد ي لذنيسد خيش مو حرم ملاک
 ي ار ب اوبا مامت تياور هعلاطم موزل
 داهتجا**

الله ن اوضر ي لذنيسد خيش اقا مو حرم اهراب
 هك دندومرفي م ناشسرد س لجم رد هيلع ي لاعت
 ققم لئاسو زا باب كي هعلاطم هب داهتجا
 هقف باب اوبا عيمج رد ع لُضت هب داهتجا ، دشدهاوخذ
 الله ن اوضر - اقا مو حرم اهراب و دشدهاوخذ ققم

سردس لجم رد ام هک دندومرفی م - هیلع ی لاعت
 رد ناشیا هک میدیدی می لدن یسدخیش اقا مو حرم
 لاصا . دروآی م حاکنزا تیاور کی تراجت باب
 باتک رد روطچ ناشیا هک تسا بیجعی لیخنیا
 رد و دروآی م حاکنزا تیاور کی ، تراجت
 تراجتزا !؟ دهدی م رارق هدافتسا دروم تراجت
 و دهدی م رارق هدافتسا دروم حاکنرد و دروآی م
 می ضوع م کد لاصا ! دوشی م ضوع او تف لاصا
 روطچ هک دناسری م ار ناشیا ع لُضت نیا ! دوش
 ی روطه دراد هدا رب عطاحا و ی نام رب عطاحا
 و دحاو نام کی رد اهنیا هم هزا دناوتی م هک
 :دنیوگی م ار نیا . دنک هدافتسا دحاو روحم کی
 هک تسین روطنیا ، ص صخ م دع هب نانیمطا
 باب رد ل اثم بابنم و دنک زاب ار لئاسو ناسنا
 بابن نامه تیاور طقف ، غلابریغی طو زاوج مدع
 دعب و تسه اجنیا رد تیاور اتود لاثم ، دروآید ار
 تسا زیاج ای میدیمهف لاماد ، دش مامت هک دیوگب م ه
 ، دروآید ار حاکن بابا مامت دیاب . تسین زیاج ای
 ار ص اصق باب دیابی تح ، دروآید ار تاید باب
 رد دورب دعب ، دنک همیمض دروآید ار اهنأ ، دروآید
 ، دنک رکذ دیاب ار فیلکت طیارش ، فیلکت تحب
 هکی تیاور و دروآید اجنأ رد ار غولب طیارش
 هک تسین روطنیا ، دروآید ار تسا نأ هب طوبرم
 رکذ ناشیا هکی مسق کی م ه نأ ، اجنیمه طقف
 نانیمطا ناسنا ی ارب اعقاو نیا ی نعید ، تسا هدرک
 نیمه داهتجا ، داهتجا تقو کی ! هلب !؟ دروآی م
 دروآی مرد مختزا رسدی سکره هک تسا ی روط
 م هر ادقم نیا لاماد ، دنکی م نداد او تف هب عورش و
 نیا لئاسملا حیضوت اب داهتجا نیا ! تسا دایز

ناسناً اعقاو تقو کیداما؛ دنکی م تیا فک م ه ن ایا قاً
 هیاء ماما ملاک هب و باطم تقیقدهب دهاوخی م
 می هچ دوب عقوم نیا رد ماما رگا، دسرب م لاسنا
 دنک ادیپ نظ ناسنا هک تسا نیا ل قاده؟ تفگ
 دنک معجار م اهنیا و باب کید هب دناوتی م ناسنا
 ؟ ... :ذیملت

، مییوگب میناوتی م هک م ه روطنیا ! هذ : داتسا
 هک تسین می ناساً باتک مئاعد ؟ دوب اجک فاعض
 باتک ، دنکی م ل قذ روطنیا مئاعد زا ناشیا
 زا می تهج هب دینک ضر ف لاد هک تسا می ربتم
 می روطنامه ، تسا هدرک فذد ار دانسا ، تاهج
 نیا همیمض و مض هب میدرک ضرع لابق هک
 نیا تسا نکم لاصا رگید تیاور اب تیاور
 رب می تد و می رگید تیاور کید می ار ب دوش دییات
 می م نام . دنک ادیپ هبلغ دراد دنس لاثم هک می تیاور
 در ار دنا هدرک ل قذ اهنیا هک ار هچنآ هم میناوت
 مینک .

و هریر هوبا می لعج تیاور تیلوبقم تاء هشیاء

تسا هدرک ل قذ هریر هوبا تیاور کید رد لاثم
 : دندومرف ملسد و هلا و هیاء الله می لصد ربمغیپ هک
و مگلاهج مگءارما ناک اذا ن نامز تناد اذا»
رهظ نم ریخ ضر لاً ن طیف مکناسن دید م کروما
 تیاور نیا هریر هوبا نوچ افرد لاد ، «**ضر لاً**
 رانک ار ن آ می لکروط هب لاصا تسا هدرک ناید ار
 نیا و روما رد ن ز می دست ه لئسم رد و میرانگب
 هک می تقو می نعید !؟ میرادن می لیلد هک مییوگب اهفر ح
 می تیاور نیا هب دنکی م هاگن - الله نید و هنیب - هیقف
 ءارماً هک می تقو ؛ تسا هدرک ل قذ هریر هوبا ولو هک

حیحصدّ اعقاو نیا دنیبیم؛ دنتسه امشل اهج ز ا امش
 ار تموکد کی ریما، تکلم کی ریما، تسا
 ی اهلئسم رگید نیا، دهدب لیکشت نادان صخش
 م هی نعی، تسا هبرجتو لقع یاضتقم هب هکتسا
 هلئسم نیا رب لقع م ه و هبرجت م ه و هیئلاقه هریس
 ی م روطنیمه و هچ و هچ منادی مند و دنتسه مکاح
 مامز و امش روما **؛ مکناسند دپ مکروما** و! دیوگ
 فرص هب مدآ، «تسا امش یاهنر تسد امش
 درط ار نآ] تسا هریر هوبا ز ا تیاور نیا مکنیا
 ز ا هکی ملاک ابار تیاور نیا رگا [!؟ دنکی م
 ز ا هکی ملاک ابار ای تسا ماسلا هیلع نینمؤمار یما
 ل قذ رکبی با ز ا ای و تسا ماسلا هیلع نسد ماما
 مانگد عومجمات یحنم، کذلک اثما و تسا هدش
 بتسا هتفگ تسار اجنیا هریر هوبا مینیبیم، مینک
 دروم و درکی م ل عجتید هکی اهریر هوبا
 اتهد ز ا هکی دوب نیا رطاخهب دشی م عقاو لوبق
 دامتعا دروم، تفگی م تسار ار اتتفه تیاور
 مدآ کی هریر هوبا دینکی م ل ایخ امش، دوب مدرم
 یور سگم هکی دوب یاهغیت هس شارت شیر
 فرحنیا و نلاف و درکی م اتاوسکب شتروص
 کی و تسبیم رائز و دزی م مه توارک!؟ اه
 نیا!؟ کذلک اثما و دیشوپیم یقرب و قرز شفک
 ،تشاد هچ و هچ، تشاد همامع هکلب دوبد یروط
 ی م ل قذ و دوب ملس و هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیب ابار
 وازا مدرم، درکی م ل قذ ربمغیب نامز رد، درک

1: 36 ص 1 ج، لوقعا فحت؛ 264 ص 4 ج، یذمرتلا نند
ناک اذا” : ملس و هیلع الله ی لصد الله لوسر لاق: لاق، هریره یبأ نع
رهظف، مکنیب یروش مکروما و، مکعاحمس مکواینغا و، مکرایخ مکوارما
مکواینغا و، مکرارش مکوارما ناک اذا و، ماهنطب نم مکد ریخ ضرلا
». “اهرهظ نم مکد ریخ ضرلا نطبف؛ مکناسند ی ل مکروما و، مکعلاخ

درک عورش، داتفا اچ بوخه کی تقو، دنتفریذپی م
 !ن دروآرد ار اهاغورد نیا و نذر ار ماسا هئشیر
 ؛هشیاء نیمه !دراد تایاور هریر هوبا همهنیا
 هلوبقم، دنکی م ل قذ هشیاء هکی تایاور زای رایسب
 هکی تایاور ل ائمب اینم بتسا ربمغیپ نز، دنتسه
 ضرف ؛دنکی م ل قذ ربمغیپ ی امیس هرابرد هشیاء
 روطنیا لوسر تر ضد تروص ی اهوم هکی دینک
 سپ ت سا هشیاء نوچ هکی میوگی م ایآ، دوب
 شوگ ات ربمغیپ ی اهوم !؟تسا دودرم ش تایاور
 ،دوب دنلب تر ضد ی اهوم، دوب هدمآ تر ضد
 ایآ، درکی م ل امعتسا ار اهر طع روطنیا تر ضد
 ی عاد !؟تسا دودرم، ت سا هدر کل قذ هشیاء نوچ
 دیفسر ربمغیپ تروص، دیوگب غورد اجنیا رد دراند
 ل کش نیا ربمغیپ ی نیب، دوب رفصا هکنیا ای دوب
 هشیاء نوچ لااح، تشاد تایصوصخ نیا، دوب
 هچ !؟دنتسه دودرم تایاور نیا لاصا سپ ت سه
 رد و دیریگی م ار اهنیامش رو طچ !؟دنکی م قرف
 رد ار تایاور نیا امش دوخ¹ !؟دینکی م ل قذ نانتنس
 و دنتسه باذک اهنا افر ص هکنیا .دینکی م ل قذ ن نس
 ضرف رگا، [تسین درط رب لیلد] اهفر ح نیا
 ی دنس میناوتد و مینیب اهنا زای تایاور کی هکی مینک
 ام هلا اب و میریگب رظنرد تایاور نیا ی ارب
 بذاک تایاور نیا هکی میوگی م تقون آ، دناوخذ
 میرانگی م رانک ار تایاور نیا و ت سا

هرابرد هریر هوبا تایاور تحصن نارق

ن انز تراما

نیمه دینک ضرف هکی تایاور نیا رگا ی لو

¹ مجمعا؛ 286 ص، قوبنلا لئلاد؛ 324 ص، 1 ج، یربکلا تا قبط
 155 ص، 22 ج، ربیکلا

ی م ام ی لک بلاطم اب و تسا هدرک لقن هریر هوبا
 نز اب تروشم مدع هک ام ی یاهقف ع امجا اب ، دناوخ
 نم قرورض و هیئلاقع هریس اب ، دناوخی م تسا
 اننامز ی لا م لاسلام هیلع همئا نامز زا هریسو نیدلا
 اهنأ درط رب ی لیلد] ، دناوخی م تیاور نیا اذه
 دندوب هتشنگ نامز رد هک ی یاهقف همهنیا [میرادن
 هدرکذل مع ارچ ، دناهدید ار تیاور نیا همه و
 !؟ دنا

، دناهدادن رارق تموکد دنسم رب ار نز ارچ
 تعیرش لوط رد هاضاف ی اهنز همهنیا مکنیا اب
 هملاء رتخد ، ی سلجم نارتخد لاثما !؟ میتشاد
 چیه اما دوب نز کیضایر بحاص داتسا ، ی لحد
 لقادح ، دندشن عجرم ، دندشن ی ضاق اهنیا زا مادک
 ، دندادی م اوتف ، دنتشونی م باتک زا دندمآی م اهنیا
 هک دوب ناهفصا رد ی سرادم ، دندرکی م جیور ت
 ی م سرد نز . دوب ن انز تبیرتو میلعت هب ص تخم
 ملععم ، دندادی م سرد معط ، دوب نز ملععم ، داد
 نیا . تسا هدرکذ اهنیا خیرات رد ، دندادی م سرد
 اهنیا و لاجر و خیرات هب طوبرم هک ی یاهباتک
 هاگن ار تسا نادرم و ن انز هب طوبرم ، تسه
 دینیب و دینک هاگن ار ی نباکنت عاملعا ص صق ، دینک
 هچ اهفرد نیا و هاضاف ن انز هب طوبرم هک
 زا مادکچیه ی لو ؛ تسا هتشون ن آ رد ی یاهزیچ
 اضق دنسم رب ار نز هک دینک ضرف دندماین اهنیا
 کین نامز نیا رد رگا لامح . دینک ی دستم اهنیا و
 میدرک لقن ات ، میدرک لقن هریر هوبا زا تیاور
 !؟ میرانگب رانک هک میوگب

ی م نوچ ، میهد ماجنا ار راک نیا میناوتی م نام
 اهنیا ، دنکی م قبیطت ام لوصا اب تیاور نیا مینیب

رگیدی اجرد لاما دنکی قیبطت ام لوصا اب
رد مکعزایپ؛ تساهتفگم ه غورد تیاور اترازه
1. تساهذزل اثمبابنم ماهفر دنیا زا و هم
دوشی میاهدافتسا هچتروصدنیا رد: ذیملت
دبعدتجدن اونعهبایا؟ درک هریر هوبا ماکزا
!؟ درک هدافتسا دوشی

هدرکلقدوا هکی تیاور میدیدرگا، هذ: داتسا
نآ، تساهدمآ م هام تیاور رد شریظن، تساه
، نسلها تیاور نیا هلیسوهب میناوتی متقو
نیا هکی تقو و میرواید دییات ار تیاور نیا
لباقم رد هکی فیعض تیاور، دندش دیوم تیاور
س فذ مکنیا ن اونعهبی لو. مینز برانک ار دنتسه نیا
دهاوخب هعبط وی اذول، اهنت هریر هوبا تیاور نیا
ماجنا ار راکنیا ام، هذ دنریگبر ارق هدافتسا دروم
میهدی مذ

... دوشد مدعبجوم هکی نئارق سپ: ذیملت

دوشی م نئارق عزجمه نیا هلب، نها: داتسا

؟ دشابتجد دوشی م: ذیملت

ماجنا ار راکنیا میناوتی مذ اهنت، هذ: داتسا
میهد

رابخان داد رارق م هرستشپ نیعی: ذیملت
؟ دوشی متوق بجوم دوخهبدوخ فیعض
هلب: داتسا

می، منکی میضایر لاکشا کی نم: ذیملت
... مروآی م هرستشپ ار رصدا ته دنم میوگ
!؟ تساه رصدا رچ، تساه کی اهد: داتسا

1 رانآ هعومجم رد اما، دشن ت فای نیس و هعیشعبانم رد تیاور نیا
هدشلقد بلطم نیا 105 ص 16 ج هیلعلا لامحر یرهطم موحر م
تسا

تسا ل ماتل باق هکلب تسیند رفسد دشاب فیعض
ی سلجمه ملاء ارچ ، دشاب رفسد هک تسیند روطن یا
!؟ دنکی مل قدر احبرد ار فیعض تیاور همهن یا
تسا کر بت و ن میت با بزا : ذیملت

م ه کر بت و ن میت هک دشاب رفسد رگا : داتسا
درادن

در و آی م لمء رتاو تم ، رتاو تم رابخا لثم : ذیملت
: داتسا نه ، وقتی که تواتر باشد زیاد باشد علم
می آورد . شما وقتی که به یک روایت نگاه کنید -
اصلاً به سندش هم نگاه نکردید ، اصلاً سندش
ضعیف است - آیا صرف نگاه کردن به این
روایت ، به عنوان اینکه یک عالم شیعه این روایت
را نقل کرده است ، در اینجا برای شما ظنّ به
صدور نمی آید؟! صرف همین ، اصلاً کاری به
سند نداریم ، روایت دوم را نگاه می کنید ، می بینید
که فلان شخص هم این را نقل کرده است ، روایت
سوم هم فلان شخص بدون سند نقل کرده است ،
پس معلوم می شود چیزی بوده است که سندش
حذف شده است و الاّ همه نقل نمی کردند ، چرا
می گویند که فرض کنید مراسیل ابن ابی عمیر مثل
مسانید می ماند؟! این همه ما در اینجا داریم . چون
شخص راوی وقتی که روایتی را نقل می کند و
ما وثاقت صدوری نسبت به این راوی داریم ، این
دیگر ما را از این سند بی نیاز می کند ، نه فتوایی ،
بلکه صدوری ، یعنی نفس روایت را نقل کند ،
وقتی مرحوم شیخ صدوق نفس روایت را بیان
کند ، برای ما این مطلب حاصل می شود که این
روایت صادر شده است ، بله اگر این در مقام
معارضه با یک روایت صحیح و عالی السند قرار

بگیرد، ما نمی‌توانیم این را بر آن حاکم کنیم و به متقاضی ادله باید آن را بگیریم؛ اما اینکه نفس این روایت برای ما قابل تأمل باشد از حیث اینکه علماء نقل کرده‌اند و بعد این ضمیمه شود با یک روایات دیگر، قرینه شود برای روایات دیگر من حیث المجموع یک روایت بر روایت دیگر ترجیح پیدا می‌کند [صحیح نیست].

م ه دنسلا ح یحص هک ی تیاور رد دینک ضرف کینیا ،هوجو تمسذنم س مخلا هک هدمآ تسه م ه رگید تیاور کید تسه م ه ح یحص ،تیاور تیاور کید دعب ،ءایشا ءعبس ی فس مخلا هک میراد هیلع ماما هک ام یارب دنک دییات دیاید دنسم ریغ ،دیزادرید س مذب هب رد دیاب هک دنیا مرفی م ماسلا تیاور نیا دنکی م دییات اجنیا رد دیای م تیاور نآ هک ی تقو ،ءایشا ءعبس ی فس مخلا :دیوگی م هک ار جنپنیا هک مپیوگی م ءایشا ءعبس نآ ابام ،دشد دییات زانیا ،رصد باب زانیا هذتسا هدمآ دع باب زانیا دنوشی م عقاو هنیرق رگیدم ه یارب باب نیا

تندسلها خیرات و هقفزا علاطا موزا داهتجا یارب

؟ ... :دیملت

ام هلب ،دنیب دیاب م ه ار تندسلها بتک :داتسا دید م ه ار تندسلها بتک دیاب ،مپیوگی م ار نیمه تیاعر دیاب انیا و **مَهْلَا فُمَهْلَا** باب زانیا رگید اما م ه ی درجورد یاقآ موحرم رظناً قافتا هلب .مینک لها بتک ءعلاطم نودب هیقف هک تسا هدوب نیمه دیاب ،دهدب اوتف دناوتی مند تندسلها خیرات و تند رد هلسم نیا ¹. دشاب هتشاد م ه انها هقف رب علاطا

¹ 254 و 253 ص ،تبعجرم غارچو مشچ

دروخی م در دهب ی لیخ و تسا مهم ی لیخ هقیقت باب
 هقیقت ،تسه ن لآ هک ی ربخ نیا ایآ دنادب ناسنا هک
 رد ؟تسا ی نامز هچ رد ؟تسین هقیقت ای دشابی م
 رد ؟تسا هدوب هعبرا هماً زا کی مادک ن نامز
 راهتشا ن نامز ایآ تسا هدمآ هلئسم نیا هک ی نامز
 رگا ؟تسا هدوب راهتشا مدع ای تسا هدوب وا
 هدوب راهتشا مدع رگا ،تسا هقیقت هک هدوب راهتشا
 هک تسا ی نامز ن آرد هقیقت ن وچ .تسین هقیقت رگید
 رظن رد ار اهینا دیاب .دیابید ور و دنک لگ اوتف کی
 بتفرگ

ی م ،میراد هک ی ریغص ی لامجا مدع اب ن یار بانب
 کی تسا ام تسد رد هک ی بتک نیا رد هک میناد
 ن ودب هک دناهدمآ ی تادیقم و تاصصخم ی رسد
 دیاب و درک صاخذ هبل مدع دوشی مذاهنآ هب هعجارم
 مدع نیا ،درک ل مدع دعب و درک هعجارم اهنا هب
 .تسا ریغص ی لامجا

ی ارب ی لامجا مدع نیا تیکردم هؤحن رد
 مدع نیا ایآ هک تسا هدش لاکشا صحف بوجو
 ؟دشاب کردم صحف بوجو ی ارب دوشی م ی لامجا
 مدع مسقود ره رد هینمز نیا رد هک ی تلااکشا
 .هدنیآ هسلج ی ارب الله اشن ا تسا هدش ی لامجا

هعجارم رد م هلافا م هلافا زان اتر و ظنم :ذیملت
 ؟دوب هچ تنسل ها هب

تقو کی تنسل ها هب هعجارم رد :داتسا
 ل ها ی اهقف و ن نسل ها خیرات هب دیاب ی لیخ ناسنا
 ار ی دایز ی لیخ لاجم کی و دنک عوجر تنس
 ی مذلاصا دراوم زا ی لیخ رد اذل ،دنکی م باعیتسا
 .دشاب هتشاد ی هعجارم نینچ دناوت

دوشی م هتسب رگید طابنتسا باب :ذیملت

فرصد دیابن اسنا تقو مامتاً لصا، هلب: دانسا
 یراخب حیحص باتک دوربو دوشی هقفه لئسم کی
 ،هفینحی یا ی اوتف، دنیبب ار ملسم حیحص، دنیبب ار
 لئسم همهن یا! دنیبب ار اهنیا همهو و لبند، کلام
 حیحص ی ارب تنسل ها هک دینادی مامشایا! تسه
 یفلتخم ی اواتف! دناهتشون حرشد تسیود یراخب
 راکهچ، دناهدرک لاکشا هکی یا هقف، هدش در هک
 هتشون یراخب حیحص رب حرشد تسیود، دناهدرک
 ،دناهتشون ن آرق رب حرشد اتتسیود هعیشرد! دنا
 !؟ میراد اتدنچ، دناهدرکن ن آرق ریسفت اتتسیود
 تساهدش هتشون ن آرق رب هکی ریسافتل کمنادی مند
 !دوشی مند ای دوشی ماتهجنپ لاصا هتفرمهیور
 ن آ دناهتشون حرشد تسیود یراخب حیحص رب طقف
 همهن یا هب ن اسنا هک تسا نکم روطچ تقو
 !؟ دنک هعجارم

هءعاق تیاعر و ترورض دد هب ن اسنا هلب
 ،تسا دراو هک مهم لئسم هب تبسن **مَهْلَا أَفْ مَهْلَا**
 تاید، صاصق، حاکنل ئاسملثم؛ دنکی م هعجارم
 تنسل ها ی اواتفن اسنا هک تسا مهم ی لیخ. ج د و
 مه اهنأ فرح هب دیابن اسنا. دنادب ج د ر د ار
 دشاب هتشاد علاطا

دّمحمل آ و دّمحمی اعّل صّمهللاً